

Když si hospodin, známý také jako bůh, uvědomil, že adam a eva, na pohled naprosto dokonalí, nedokážou vydat slůvko, ba ani nejprimitivnější zvuk, určitě dostal na sebe hrozný vztek, jelikož v rajské zahradě nebyl nikdo jiný, komu by mohl klást za vinu tu obrovskou chybu, o to větší, že ostatní tvorové, zplozeni stejným božským tvořením jako ti dva, spokojeně bučeli a bečeli či chrochtali, trylkovali, švitořili a kdákali vlastním hlasem. V záchvatu vzteku, naprosto nečekaného u toho, který by mohl všechno vyřešit dalším rázným Budiž, se hospodin přiřítil k páru a jednomu i druhému bez váhání nemilosrdně vrazil hluboko do hrdla jazyk. Záznamy, v nichž byly v průběhu času poněkud náhodně zachycovány události těch dávných dob, ať už texty později oficiálně kanonizované, či apokryfní fantazie nenapravitelně heretické povahy, nenabízejí jasnou odpověď na otázku, jaký jazyk se má na mysli a jestli se hospodinovo politováníhodné opomenutí týkalo pružného vlhkého svalu, pohybuujícího se sem a tam uvnitř a občas i vně ústní dutiny, nebo mluvy, jinak též řeči, lhostejno jaké, protože se po ní nedochovala naprosto žádná stopa, ani do kmene vyryté srdíčko s nějakým sentimentálním vzkazem jako Miluji tě, evo. A protože v podstatě nelze oddělit jedno od druhého, má se

za to, že hospodin vtiskl jazyky němým stvořením tak rázně i proto, aby se propojily s nejhlubším nitrem tělesné bytosti, takzvaným nepokojem bytí, a aby časem, až lidé lépe poznají příčiny toho nepokoje, mohly promluvit o temném a spletitém zmatku, v jehož okně, tedy ústech, se už pomalu začínaly usazovat. Možné je všechno. Hospodin, se zjevnou svědomitostí řádného řemeslníka, jímž ve skutečnosti také byl, i s pokorou vyplývající z předchozího opomenutí, se chtěl přesvědčit, že se mu podařilo chybu napravit, proto se adama zeptal, Jak se jmenuješ, a muž odpověděl, Jsem adam, tvůj prvorozený, hospodine. Potom se stvořitel obrátil k ženě, A jak se jmenuješ ty, Jsem eva, hospodine, první z žen, dodala poněkud zbytečně, když žádná jiná žena tam nebyla. Bůh byl spokojen, rozloučil se s otcovským Brzy na shledanou, a šel si po svém. A adam pak poprvé řekl evě, Pojďme do postele.

Jejich třetí syn set přijde na svět až o sto třicet let později, ne snad že by matka potřebovala tak dlouhé těhotenství, aby nového potomka dotvořila, ale protože otcovy a matčiny gonády, tedy varlata a děloha, dospívaly a nabývaly dostatečného plodícího potenciálu déle než sto let. Netrpělivého čtenáře je třeba upozornit, že Budiž bylo použito jednou a pak už nikdy, že muž a žena nejsou žádné rozmnožovací stroje, hormony jsou zatraceně složitá věc a nevzniknou ze dne na den, člověk si pro ně nemůže zajít do lékárny nebo do supermarketu, všechno má svůj čas. Před setem se krátce po sobě narodili kain a ábel. Při této příležitosti nelze opomenout nesmírnou nudu dlouhých let bez sousedů, bez

zábavy, bez dětí, batolících se mezi kuchyní a pokojem, a bez hostů kromě hospodina, ačkoliv i on se tu zastavil jen zřídka a vždy na krátko, zhruba jednou za dlouhých deset, patnáct, dvacet či padesát let, a snadno si představíme, že osamocení obyvatelé pozemského ráje se brzy cítili téměř jako ubozí opuštění sirotci uprostřed vesmírného lesa, ačkoliv nevěděli, co slova jako sirotek a samota znamenají. Pravda, adam tu a tam a někdy i mezitím řekl evě, Pojdme do postele, ale už tenkrát vyšlo najevo, že manželská rutina, kterou vzhledem k nezkušenosti obou umocňovala stále stejná poloha, škodí stejně jako červotoč v trámu. Zvenčí vůbec nevidíte, že útočí, jen místy se z maličkých dírek vysype špetka prášku, uvnitř však probíhá diametrálně odlišný proces, takže netrvá dlouho, a to, co se zdálo tak pevné, se zřítí. Někdo tvrdí, že v takové situaci může narození dítěte probudit, když ne libido, což vyžaduje mnohem složitější chemický proces, než je výměna plínek, tak alespoň emoce, a každý musí uznat, že ani to není málo. Bůh při svých sporadických návštěvách přišel poprvé proto, aby zjistil, jestli adam a eva nemají nějaké bytové problémy, podruhé se přišel podívat, jestli jim život na venkově přinesl nějaký užitek, a potřetí jim oznámil, že se nějaký čas neukáže, protože musí obejít další ráje v nebeském prostoru. Nakonec se objevil ještě mnohem později, ačkoliv se o přesném čase návštěvy nedochoval žádný záznam, aby oba nešťastníky potrestal za odpudivý zločin, jelikož pojedli ovoce ze stromu poznání dobra a zla, a vyhnal je z ráje. Epizoda, z níž se zrodila první definice do té doby neznámého prvotního

hříchu, nebyla nikdy řádně vysvětlena. Jednak i ten největší prostáček snadno pochopí, že vědět je vždycky lepší než nevědět, zejména o něčem tak citlivém, jako je dobro a zlo, protože jinak kdokoliv zcela nevědomky riskuje věčné odsouzení k útrapám pekelným, které tenkrát bylo třeba teprve vymyslet. A pak je tu ta do nebe volající boží neprozíravost. Pokud hospodin skutečně nechtěl, aby to ovoce jedli, stačilo příslušný strom vůbec nevysazovat nebo ho umístit jinam či ho obehnat ostnatým drátem. Navíc adam s evou neobjevili svou nahotu, když se zprotivili božímu příkazu. Věděli, že jsou dočista nazí, když spolu spali, a pokud si zjevného nedostatku studu bůh nevšiml už tenkrát, může za to rodičovská slepota, která je jak vidno neléčitelná a která nám brání vidět, že naše vlastní děti jsou stejně dobré nebo špatné jako děti kohokoliv jiného, ať se nám to líbí nebo ne.

Ale všechno pěkně popořádku. Než budeme pokračovat v poučném a úplném příběhu o kainovi, do něhož jsme se s nevídanou drzostí pustili, bylo by rozumné zavést nějaká pravidla posloupnosti, s níž budeme události popisovat, abychom čtenáře už podruhé nemátli anachronickými váhami a mírami. Pro začátek alespoň vyvrátíme jednu škodolibou pochybnost, která se objevila, a totiž, zda byl stotřicetiletý adam ještě vůbec schopen zplodit syna. Na první pohled a jen podle ukazatelů plodnosti z moderní doby se zdá, že ne, ale v dobách, kdy svět byl ještě dítě, znamenal věk sto třiceti let mládí plné síly, po které by zatoužil i leckterý nedočkavý casanova. Také se hodí připomenout, že adam se

dožil devíti set třiceti let, takže scházelo jen málo a utonul by při potopě světa, zemřel totiž za časů lámecha, jehož synem byl noe, budoucí stavitel archy. Adam tedy měl čas i prostor zplodit nejen děti, které se mu nakonec opravdu narodily, ale klidně i spoustu dalších, kdyby na to měl chuť. Už jsme řekli, že druhorozený syn, který přišel na svět po kainovi, se jmenoval ábel, pěkně rostlý světlovlasý klučina, jemuž se dostalo největšího možného uznání od hospodina, nakonec skončil nejhorším myslitelným způsobem. Třetí syn, který, jak už také víme, dostal jméno set, nevstoupí do příběhu, jímž budeme s hnidopišskou pečlivostí historiků postupovat krok za krokem, proto se s ním teď rozloučíme, neboť tu z něho nezůstane víc než jméno. Někdo by mohl namítnout, že právě v setově hlavě se zrodila myšlenka vytvořit náboženství, ale těmito citlivými záležitostmi jsme se už dostatečně zabývali dříve, ačkoliv podle názoru některých odborníků jsme tak činili s trestuhodnou lehkomyšlností a způsobem, který nám pravděpodobně značně uškodí u posledního soudu, kde budou duše hodnoceny podle toho, co jim přebývalo či čeho se jim nedostávalo. Nás teď zajímá jen rodina, jejíž hlavou je otec adam, a je to špatná hlava, protože jak jinak hodnotit muže, kterému žena jednou nabídne zakázané ovoce poznání dobra a zla, a ten nedůsledný patriarcha prvního z rodů se chvíli nechá přemlouvat, ne proto, že by skutečně váhal, ale protože mu to dělá dobře, a pak se tím ovocem skoro udusí a zapříčiní, že my muži jsme navěky poznamenáni protivným ohryzkiem, který nelze vyplivnout ani spolknout. A není daleko od pravdy,

kdo se domnívá, že adam nezhltnul osudné jablko celé jen díky hospodinovi, který se tam náhle objevil a dožadoval se vysvětlení. Ale teď bychom si měli objasnit jednu záhadnou a napůl tajnou boží návštěvu v rajské zahradě za vlahé letní noci, než na ni nadobro zapomeneme nebo to s postupujícím dějem přestane být vhodné či případné. Adam a eva spali vedle sebe nazí jako obvykle, nedotýkali se a působili mylným dojmem zosobněné ryzí nevinnosti. Nevzbudili se a ani bůh je nebudil. Přišel napravit další chybu, které se při tvoření dopustil a která podle jeho soudu výtvořiny vážně poškodila. Chyběl jim totiž pupík. Bělostný povrch kůže hospodinových dětí, kterou něžné rajské slunce ještě nestihlo opálit, vypadal příliš obnaženě, příliš vyzývavě až obscénně, pokud by takové slovo už tenkrát existovalo. Bůh zbytečně neotálel, aby je neprobudil, natáhl ruku, bříškem ukazováčku zlehka zatlačil adamovi na břicho a rychlým otáčivým pohybem mu vykroužil pupík. Stejný postup, který vzápětí použil u evy, přinesl shodný výsledek, ovšem s tím podstatným rozdílem, že její pupík byl co do tvaru, obrysu a něžnosti záhybů mnohem hezčí. To bylo naposledy, kdy se bůh podíval na to, co stvořil, a viděl, že je to dobré.

Padesát let a jeden den po tomto šťastném chirurgickém zákroku v duchu hesla Všechno lze vylepšit, který zahájil novou éru estetického pohledu na lidské tělo, došlo k tragédii. Zaburácel hrom a vzápětí se objevil bůh. Byl oblečený jinak než obvykle, snad podle nové nebeské módy, na hlavě trojitou korunu a v ruce svíral žezlo jako obušek. Já jsem bůh, hulákal, Jsem ten,

který je. V rajské zahradě se rozhostilo mrtvé ticho, jediná vosa nezabzučela, jediný pes nezaštěkal, jediný pták nepípl, jediný slon nezatroubil. Jen hejno špačků usazených v koruně košatého olivovníku, který tu rostl od prvopočátků, se naráz vzneslo do vzduchu, a protože jich byly stovky, neřkuli tisíce, nebe jimi téměř zčernalo. Kdo neuposlechl rozkazu, kdo pojedl ovoce z mého stromu, otázal se bůh, upřel pohled na adama a z očí mu šlehaly blesky, což je málo používaný obrat, ale vyjadřuje víc než některé mnohem běžnější formule. Chudák muž se zoufale, leč marně snažil spolknout usvědčující kousek jablka a nedostal ze sebe ani hlásku. Odpověz, řval cholerickey bůh a máchal žezlem sem a tam. Adam se snažil zachytit příslovečného posledního stébla, a ačkoliv si byl vědom, jak ošklivé je svalovat vinu na druhého, řekl, Žena, kterou jsi mi dal, aby byla se mnou, ta mi dala z toho stromu, a tak jsem jedl. Cos to udělala, nešťastnice, řekl hospodin k ženě, a ta odpověděla, Had mě podvedl, a tak jsem jedla, Podvodnice, lhářko, v ráji žádní hadi nejsou, Ale hospodine, já přece netvrdím, že v ráji jsou hadi, říkám, že jsem měla sen a v tom snu se mi zjevil had a řekl, Opravdu vám bůh zakázal jíst ze všech stromů v zahradě, a já mu odpověděla, Ovoce stromů v zahradě jíst smíme, ale o ovoci stromu uprostřed zahrady bůh řekl, Nejezte z něj, ani se ho nedotýkejte, jinak zemřete, Hadi nemluví, nanejvýš syčí, opáčil hospodin, Had z mého snu mluvil, A smím vědět, co tedy ještě řekl, zeptal se hospodin a snažil se o co nejjízlivější tón, což je v příkrém rozporu s nebeskou vznešeností toho, jenž

ukazuje směr. Had řekl, že určitě nezemřeme, Ach, skutečně, opáčil teď už s neskrývanou ironií hospodin, ten had se zjevně domnívá, že je chytřejší než já, Byl to sen, hospodine, zdálo se mi, že nechceš, abychom pojedli z toho stromu, protože by se nám otevřely oči a rozoznali bychom, co je dobré a co je zlé, stejně jako ty, bože, A co jsi tedy učinila, ty zbloudilá a nerozvázná, když jsi se probudila ze svého krásného snu, Šla jsem ke stromu, snědla jablko a přinesla jedno i adamovi, který ho také snědl, Tady mi uvízlo, řekl adam a ukázal si na krk, Výborně, prohlásil hospodin, dostanete, co jste chtěli, tímto okamžikem vám skončil spokojený život, tobě, evo, rozmnožím útrapy tvého těhotenství, včetně nevolnosti, své děti budeš rodit v bolestech, po muži však budeš přesto dychtivě toužit, on ti však bude poroučet, nebohá evo, špatným směrem jsi vykročila, čeká tě smutný osud, a eva mu odpověděla, Měl jsi to už předem vymyšlené, A co se týká tebe, adame, země bude kvůli tobě zlořečená, po všechny dny svého života z ní budeš jíst v útrapách, bude ti plodit trní a bodláčí a ty budeš jíst polní byliny, v potu tváře budeš jíst svůj chléb, dokud se nevrátíš do země, neboť z ní pocházíš, bídný adame, prach jsi a v prach se obrátíš. Když hospodin domluvil, vykouznil pár zvířecích kožešin, aby zakryl adamovu a evinu nahotu, zatímco ti dva na sebe spiklenecky pomrkávali, protože od prvního dne věděli, že jsou nazí a náležitě si to užívali. Pak hospodin řekl, Hle, člověk se začal podobat bohu, neboť zná dobro a zlo, teď už by jen scházelo, abys pojedl ze stromu života, člověče, a stal se nesmrtelným, a hned by byli ve

vesmíru dva bohové, to zrovna, raději tebe i tvou ženu vyženu z rajske zahrady a její bránu dám strážit cherubínem vyzbrojeným ohnivým mečem, který nikoho nepustí dovnitř, a teď běžte, zmizte, ať už vás tu nevidím. Adam a eva zabalení ve smradlavých kůžích klopytali na roztřesených nohách a připomínali dva lidoopy, kteří se poprvé pohybují vzpřímeně. Země vně rajske zahrady byla vyprahlá a nehostinná, hospodin nepřeháněl, když adama strašil trním a bodláčím. Jak hospodin řekl, spokojený život skončil.